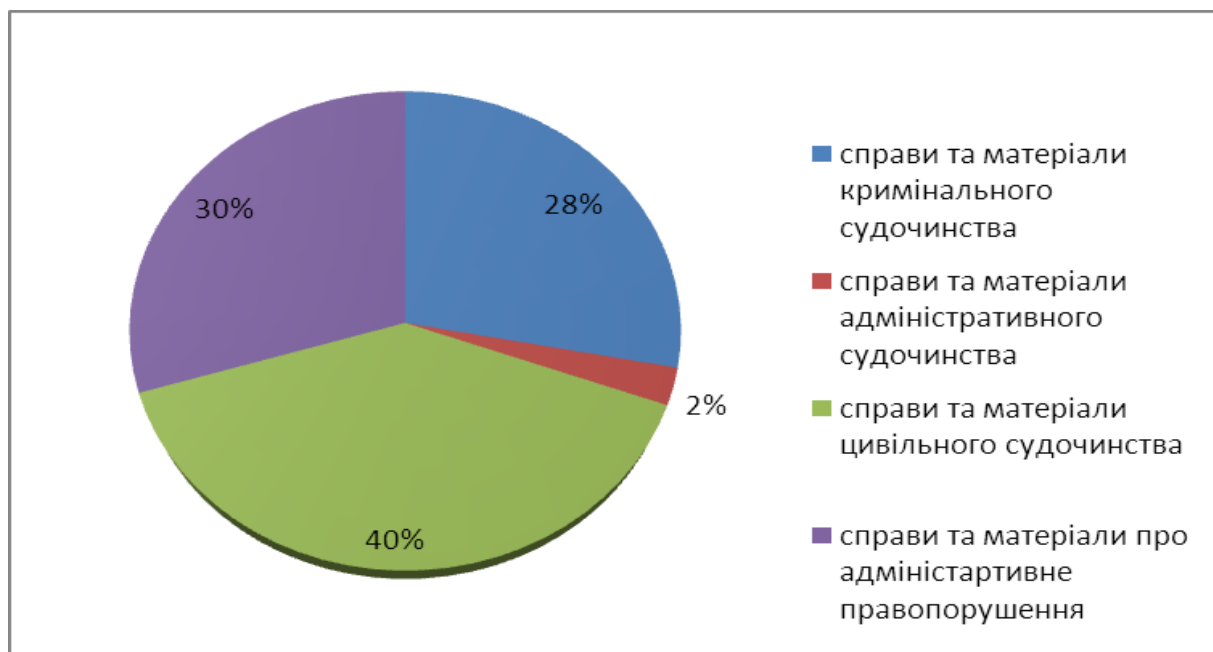


ОГЛЯД СТАНУ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ МІСЦЕВИМИ ЗАГАЛЬНИМИ СУДАМИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА 2015 РІК

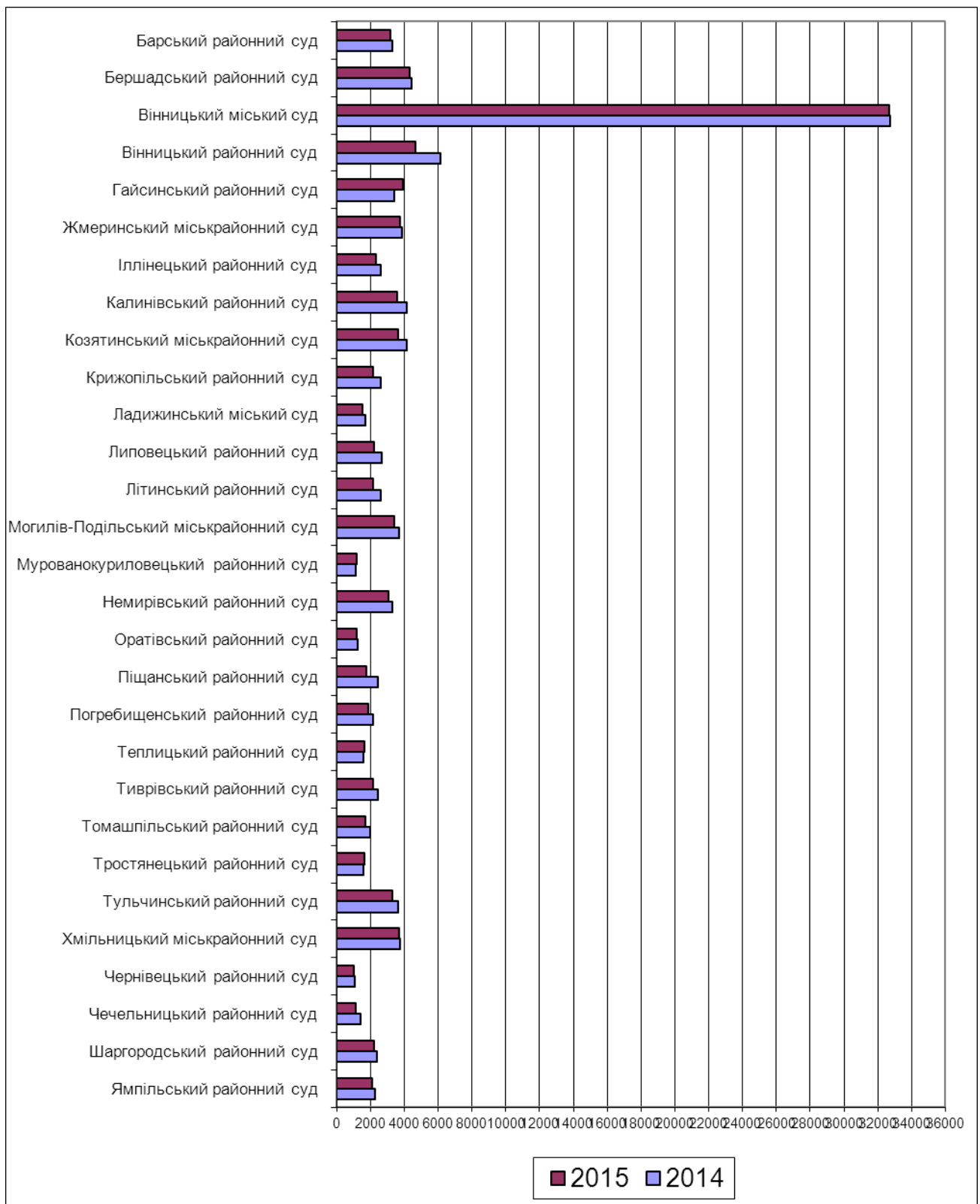
У Вінницькій області функціонує 29 місцевих загальних судів, місцеві адміністративний та господарський суди, Апеляційний суд Вінницької області та Вінницький апеляційний адміністративний суд.

В місцевих загальних судах Вінницької області станом на 31 грудня 2015 року штатна чисельність становить 182 судді.

Структура справ та матеріалів, що надходили до місцевих загальних судів у поточному звітному періоді, виглядає наступним чином:



Загальна кількість справ та матеріалів, що **надійшли** до місцевих загальних судів Вінницької області у 2014 та 2015 роках, виглядає наступним чином:



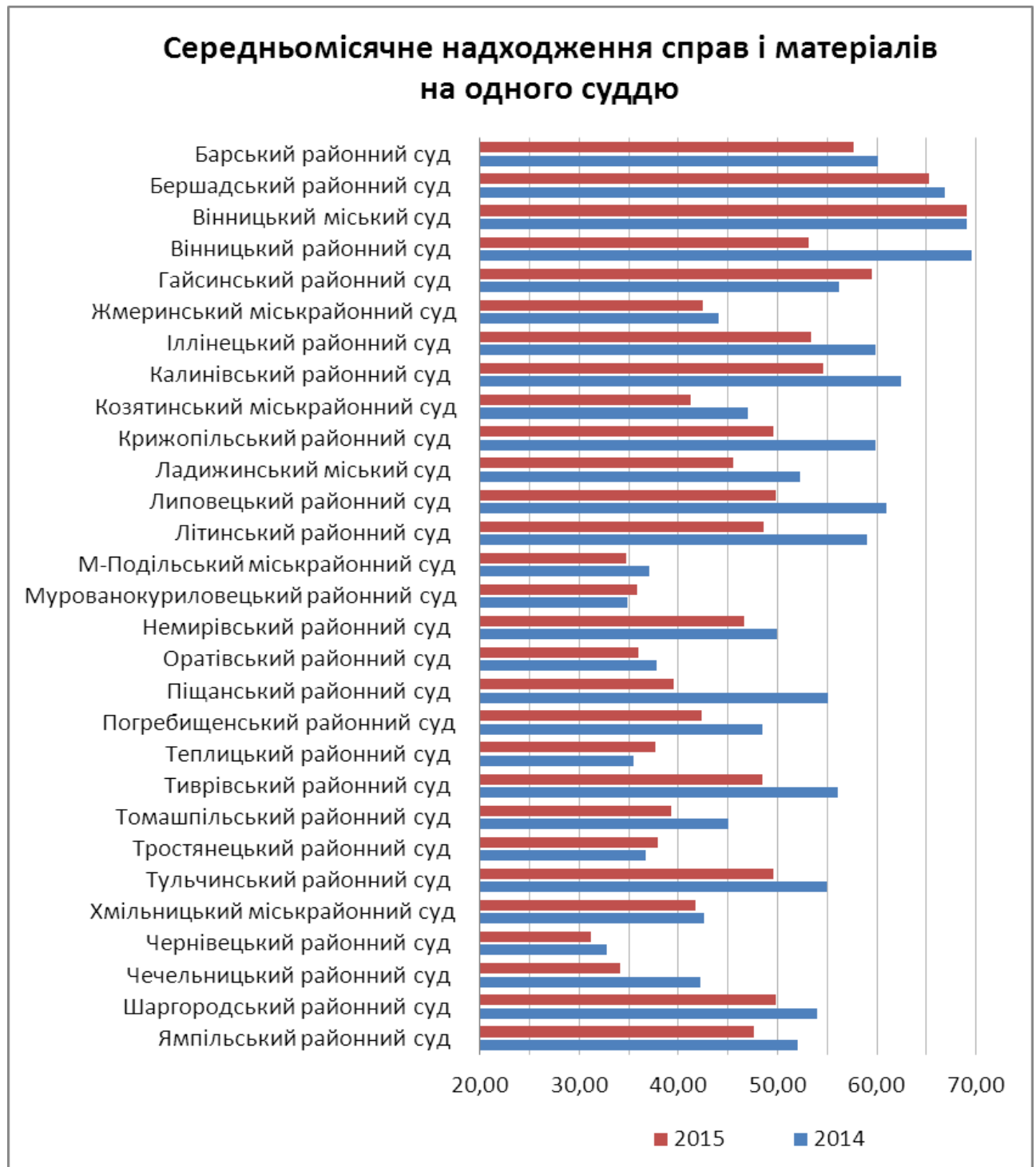
Середньомісячне надходження справ на одного суддю місцевого загального суду в порівнянні з попереднім періодом зменшилося на 6,84% і становить 51,52 справ і матеріалів (у 2014 році - 55,30).

3 найбільшим навантаженням (за кількістю справ та матеріалів) у звітному періоді працювали судді:

- Вінницького міського суду – 69,57;

- Бершадського районного суду – 69,13;
- Гайсинського районного суду – 66,84;
- **Найменше середньомісячне надходження** справ та матеріалів на суддю спостерігається у:
- Чернівецькому районному суді – 32,81;
- Чечельницькому районному суді – 34,85;
- Могилів-Подільському міськрайонному суді – 35, 52.

Порівняльний аналіз показників **середньомісячного надходження** справ та матеріалів на одного суддю наведений у таблиці:



У загальному, варто відзначити збереження тенденції до зменшення середньомісячного надходження справ та матеріалів на одного суддю, що спостерігалось ще у 2013, 2014 роках – у 2013 році середньомісячне надходження справ і матеріалів на одного суддю зменшилось на 8,63% порівняно із 2012 роком, у 2014 році середньомісячне надходження справ та матеріалів на одного суддю зменшилось на 5,74 % порівняно з 2013 роком.

Зменшилося надходження справ та матеріалів адміністративного судочинства – на 25,99%, справ та матеріалів про адміністративні правопорушення – на 12,24%, справ та матеріалів цивільного судочинства – на 6,27%. Надходження справ та матеріалів кримінального судочинства збільшилось на 1,46%.

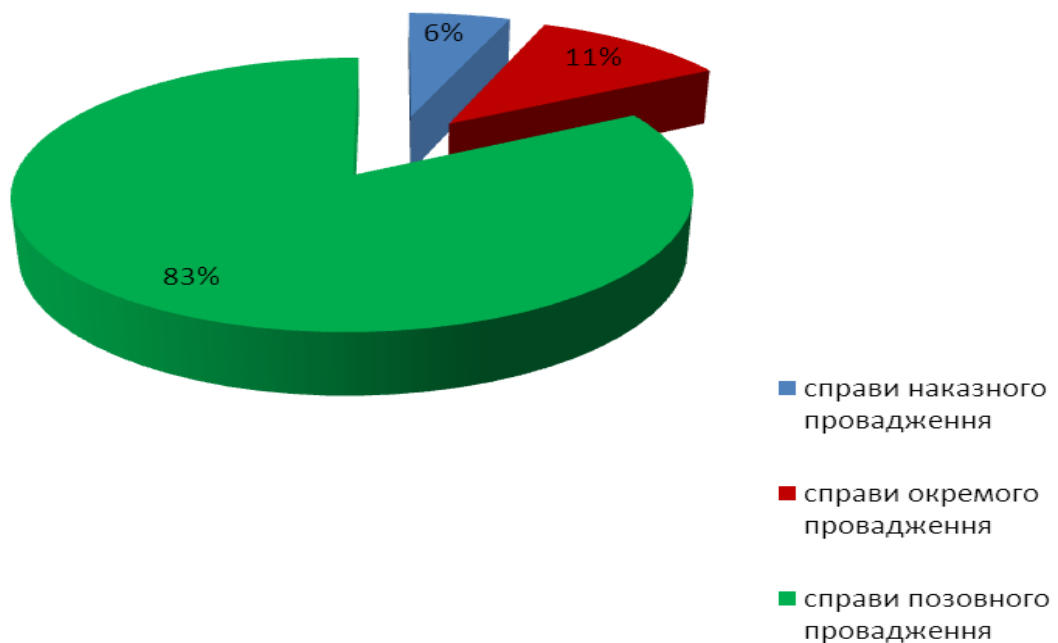


ЦИВІЛЬНЕ СУДОЧИНСТВО

Впродовж 2015 року у провадженні місцевих загальних судів Вінницької області перебувало 32293 справи, що розглядалися в порядку цивільного судочинства. Цей показник збільшився на 3,35%, порівняно з аналогічним звітним періодом 2014 року.

Загальну кількість справ наказного, окремого, та позовного провадження, що перебували на розгляді місцевих загальних судів Вінницької області, відображено в діаграмі:

Структура справ, що надійшли до місцевих загальних судів у 2015 році:

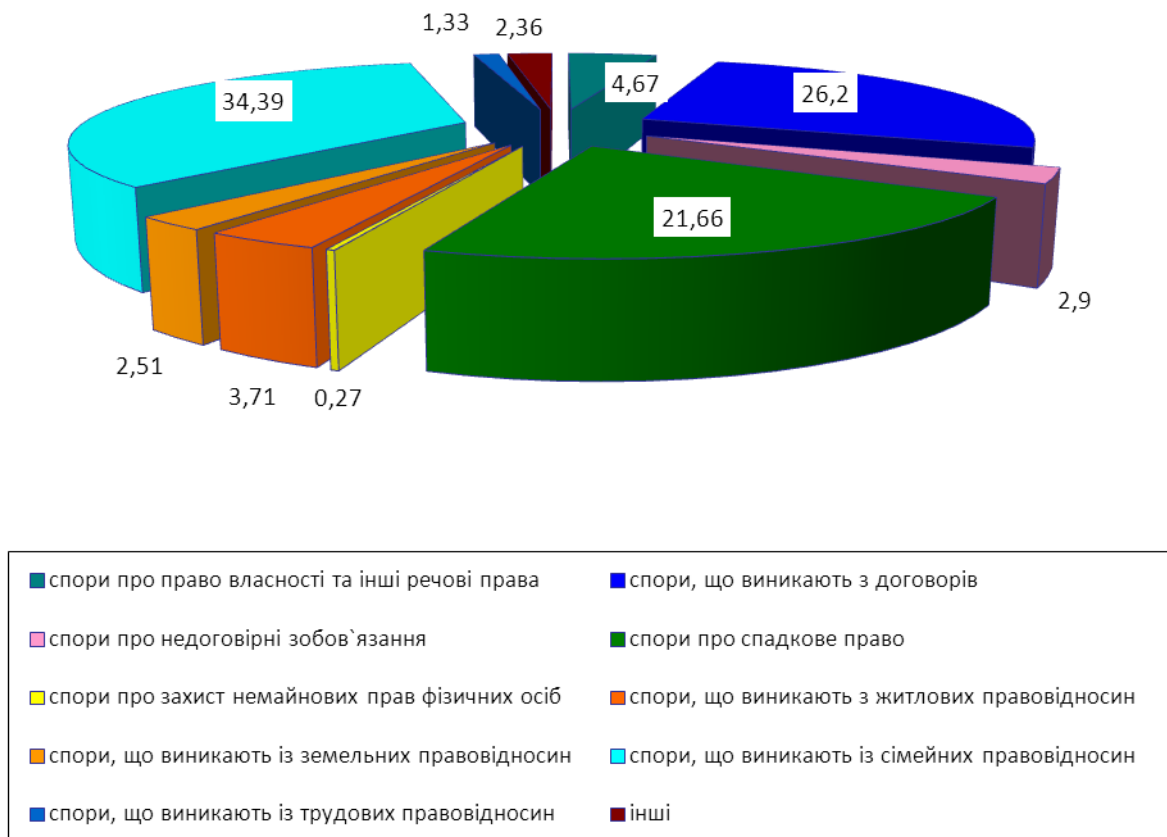


Найбільшу кількість справ позовного провадження, що перебували на розгляді місцевих загальних судів, як і в попередньому звітному періоді, становлять справи, що виникають з сімейних правовідносин (34,39%), спори що виникають із договорів (26,20%), спори про спадкове право (21,66%).

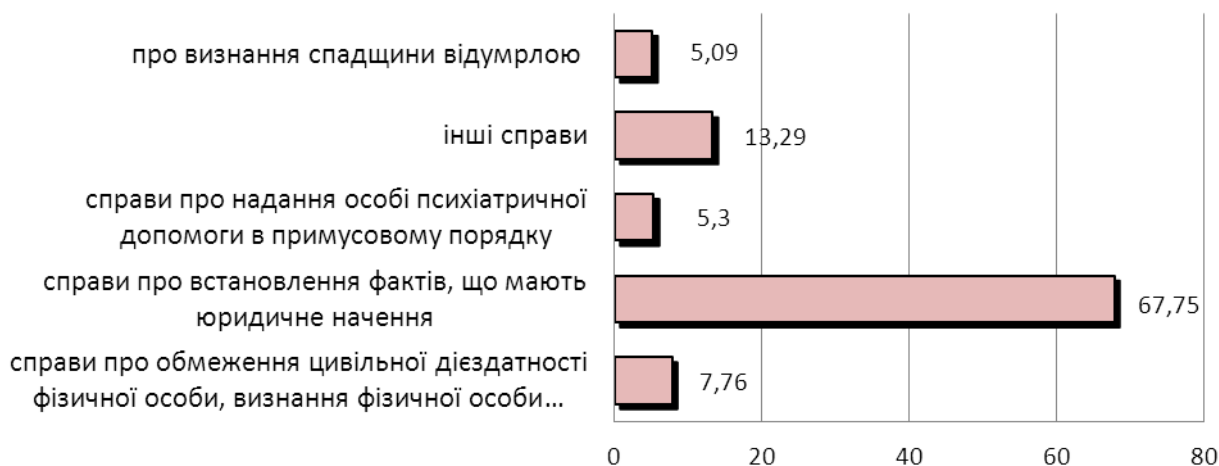
Серед справ окремого провадження, як і за попередні роки, найбільшу кількість становлять справи про встановлення фактів, що мають юридичне значення (67,75%).

Структура цивільних справ позовного та окремого провадження, що знаходились на розгляді місцевих загальних судів у звітному періоді, за категоріями відображено в наступних діаграмах:

Структура цивільних справ позовного провадження у 2015 році:



Структура цивільних справ окремого провадження у 2015 році



Значно зменшилось в 2015 році надходження клопотань, заяв, подань у порядку виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб) (на 51,99% порівняно із аналогічним показником минулого року), так в 2015 році перебувало в провадженні 2730 справ даної категорії, у 2014 році даний показник становив – 5686 справ, а в 2013 році перебувало в провадженні 4349 справ даної категорії.

Впродовж звітнього періоду місцевими загальними судами Вінницької області розглянуто 31770 справ у порядку цивільного судочинства (враховуючи справи наказного провадження), у 2014 році цей показник становив 31330 справ, а в 2013 році цей показник становив 34660 справ, а тому відмічається незначне збільшення кількості розглянутих справ (на 1,38%). Продовжилась тенденція зменшення надходження справ наказного провадження – 2508 розглянутих заяв, що на 13,73% менше порівняно з 2014 роком (2907 заяв) та на 28,34% менше порівняно із 2013 роком (3500 заяв).

З порушенням строків, встановлених ЦПК України, розглянуто 371 справу, що становить 1,27% від загальної кількості розглянутих справ. Найбільшим такий показник є в Тиврівському районному суді Вінницької області (17,78%), Липовецькому районному суді Вінницької області (7,87%), Хмельницькому міськрайонному суді Вінницької області (3,14%). У порівнянні з аналогічним звітнім періодом 2014 року показник справ, розглянутих з порушенням строків, збільшився (1,11% у 2014 році).

Кількість справ, розглянутих із фіксуванням судового процесу технічними засобами також продовжила тенденцію до зменшення у порівнянні із попереднім звітнім періодом. Так, у 2015 році із фіксуванням судового процесу технічними засобами було розглянуто 40,79% справ від загальної кількості розглянутих, у 2014 році 45,05% таких справ, у 2013 році 48%.

Залишилися нерозглянутими на кінець звітнього періоду 4494 справи, що становить 13,31% усіх справ, що знаходилися в провадженні у 2015 році, аналогічний показник 2014 року становив 3369 справ (10,4%) та відповідно збільшився на 3%. Найбільшу кількість нерозглянутих справ становлять спори, що виникають із договорів – 1424 (із них 989 спорів, що виникають із договорів позики, кредиту, банківського вкладу), спори, що виникають із сімейних правовідносин – 1050 справ.

Найбільша питома вага нерозглянутих цивільних справ на кінець звітнього періоду в Теплицькому районному суді Вінницької області (23%), Вінницькому районному суді Вінницької області (21,37%), Тиврівському районному суді Вінницької області (21,2%).

Згідно даних про роботу місцевих загальних судів, якість розгляду цивільних справ має незначні покращення. За звітний період скасовано і змінено в апеляційному порядку 700 рішень місцевих загальних судів або 2,78% від загального числа судових актів, ухвалених в першій інстанції, у 2014 році даний показник становив 837 рішень – 3,5% (у 2013 році – 844 (3,25%) Найбільший відсоток скасованих та змінених рішень Ладижинського міського суду Вінницької області (5,91%), Вінницького міського суду Вінницької області (4,85%), Ямпільського районного суду Вінницької області (4,53%),

АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО

У 2015 році на розгляд до місцевих загальних судів Вінницької області надійшло 2286 адміністративних позови, враховуючи залишок позовних заяв на початок звітнього періоду, відкрито провадження у 1890 адміністративних справах, що на 34,08% менше ніж в 2014 році. Усього в провадженні місцевих загальних судів області перебувало 2184 справи, що на 34,34% менше порівняно із 2014 роком – 3326 справ.

Найбільший відсоток справ, що перебували в провадженні, становлять справи зі спорів з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та спорів у сфері публічної житлової політики - 42,9%, із них 53,47% становлять справи щодо загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, у тому числі пенсійного страхування осіб, звільнених з публічної служби (військової служби), 11,42% - соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Найбільше справ перебувало в провадженні Вінницького міського суду Вінницької області – 670, Бершадського районного суду Вінницької області – 122, Вінницького районного суду Вінницької області – 119.

Структура адміністративних справ, що знаходилися на розгляді місцевих судів у звітньому періоді, за категоріями має наступний вигляд.

Структура адміністративних справ у 2015 році.



За звітний період закінчено провадження у 1961 справі – 89,79% від загальної кількості справ, що перебували в провадженні, із них із прийняттям постанови 1625 справ (82,87%) в тому числі із задоволенням позову 1338 справ (82,34%).

Найбільшу кількість справ розглянуто Вінницьким міським судом Вінницької області – 592 (30,19%), Бершадським районним судом Вінницької області – 117 (5,97%), Вінницьким районним судом Вінницької області – 108 (5,51%),

Більшість справ було розглянуто із фіксуванням судового процесу технічними засобами - 1128 справ, що становить 57,52% від загальної кількості закінчених провадженням справ, в порядку письмового провадження розглянуто 445 справ (22,69%), в порядку скороченого провадження – 203 справи (10,35%).

Залишились нерозглянутими на кінець звітної періоду – 223 справи, що становить 10,21% від загальної кількості справ, що перебували в провадженні.

Також у 2015 році у місцевих загальних судах Вінницької області перебувало на розгляді 403 заяви, клопотання, подання, із них 392 – в порядку виконання.

Найбільше заяв клопотань, подань про перегляд судових рішень в адміністративних справах за нововиявленими обставинами перебувало на розгляді Вінницького міського суду Вінницької області - 10, Вінницького районного суду Вінницької області – 4, Іллінецького районного суду Вінницької області 3.

КРИМІНАЛЬНЕ СУДОЧИНСТВО

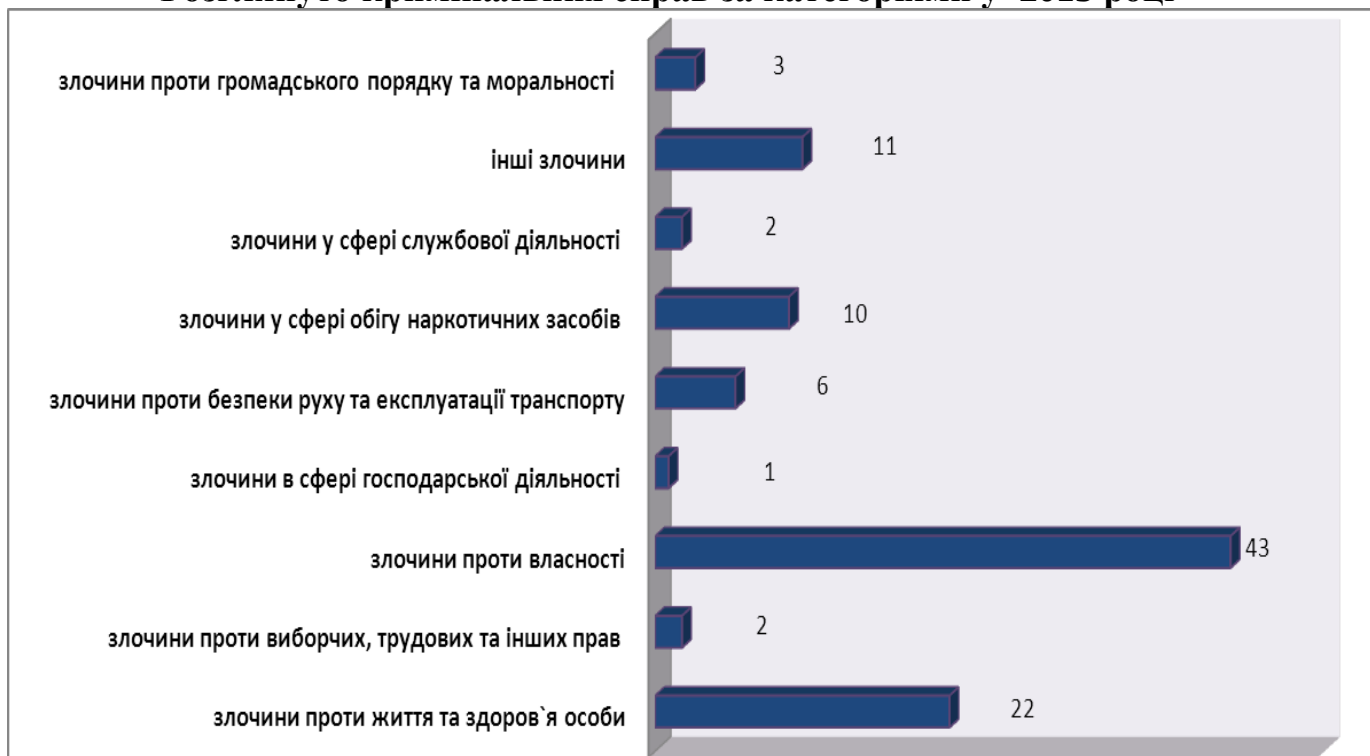
У 2014 році в провадженні місцевих загальних судів Вінницької області знаходилось 6062 кримінальних справи, даний показник зменшився на 6,1% порівняно з 2014 роком (6456 справ).

Впродовж звітнього періоду місцевими судами закінчено провадженням 4669 кримінальних справ, що становить 77,02% від справ, що перебували в провадженні, з яких 3489 розглянуті з постановленням вироку, в 636 справах було затверджено угоду (18,23% загальної кількості розглянутих справ із постановленням вироку).

Найбільшу кількість розглянутих місцевими судами кримінальних проваджень становлять справи про: злочини проти власності – 2020 (43,26%), злочини проти життя та здоров'я особи – 1035 (22,17%), злочини у сфері обігу наркотичних засобів – 477 (10,22%) справ,

Питома вага вищевказаних категорій кримінальних справ проілюстрована у діаграмі:

Розглянуто кримінальних справ за категоріями у 2015 році



На кінець звітнього періоду залишились нерозглянутими 1393 кримінальні справи (22,98%). У 2014 році залишок нерозглянутих справ становив 17,44%, у 2013 – 18,56%, що свідчить про погіршення оперативності розгляду справ у поточному звітньому періоді.

Значною перешкодою оперативності розгляду кримінальних справ є неявка в судове засідання учасників процесу. В більшості випадків розгляд справи було відкладено у зв'язку з неявкою обвинуваченого – 21,8%, у зв'язку з неявкою свідків та потерпілих – 15,92% (від кількості усіх фактів відкладення розгляду справи). Слід зауважити на продовження тенденції зменшення фактів відкладення розгляду справ у зв'язку з нездійсненням доставки до суду підсудного, який знаходиться під вартою – 1,21%, в 2014 році даний показник становив – 2,62%, 2013 – 4,84%. Факти відкладення розгляду справ у зв'язку із неявкою захисника та хворобою підсудного становлять 5,7%, та 1,31% відповідно.

З метою забезпечення своєчасного розгляду кримінальних справ в 20 випадках було змінено міру запобіжного заходу на взяття під варту, надіслано 634 постанови про привід обвинуваченого, підсудного та 320 постанов про привід свідків та потерпілих.

Із розглянутих у 2015 році справ 27 здійснювались у режимі відеоконференції, даний показник суттєво не змінився порівняно із попереднім звітним періодом (33 – у 2014 році). Одну справу було розглянуто судом присяжних.

Впродовж звітнього періоду до місцевих загальних судів області надійшло 17212 клопотань слідчого, прокурора та інших осіб під час досудового розслідування (даний показник збільшився на 19,17% в порівнянні із 2014 роком (13913)) також надійшло 1527 скарг на дії, рішення чи бездіяльність слідчого, прокурора та інших осіб під час досудового розслідування, що на 16,24% більше ніж за аналогічний звітній період 2014 року – 1279 скарг, та враховуючи показники 2013 року (1073 скарги), даний показник продовжив тенденцію до збільшення.

17205 клопотань розглянуто слідчими суддями у звітному періоді, у т.ч. задоволено 13355 клопотань (77,62%). Розглянуто місцевими загальними судами Вінницької області 1537 скарг на дії, рішення чи бездіяльність слідчого, прокурора та інших осіб під час досудового розслідування, у т. ч. задоволено 732 скарги, що становить 47,63% порівняно із задоволеними у 2014 році - 41,89% задоволених скарг.

Як і в минулі роки найбільша кількість клопотань, що надійшли у звітному періоді до місцевих загальних судів області, це клопотання: про тимчасовий доступ до речей та документів – 8219 (47,75%), про обрання запобіжних заходів – 3172 (18,44%), дозвіл на затримання з метою приводу 2201 (12,79%), про проведення обшуку житла чи іншого володіння особи – 1567 (9,11%).

Із 3173 клопотань щодо застосування запобіжних заходів: в 270 вирішувалось питання про застосування запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання (показник зменшився на 55,30% порівняно із аналогічним

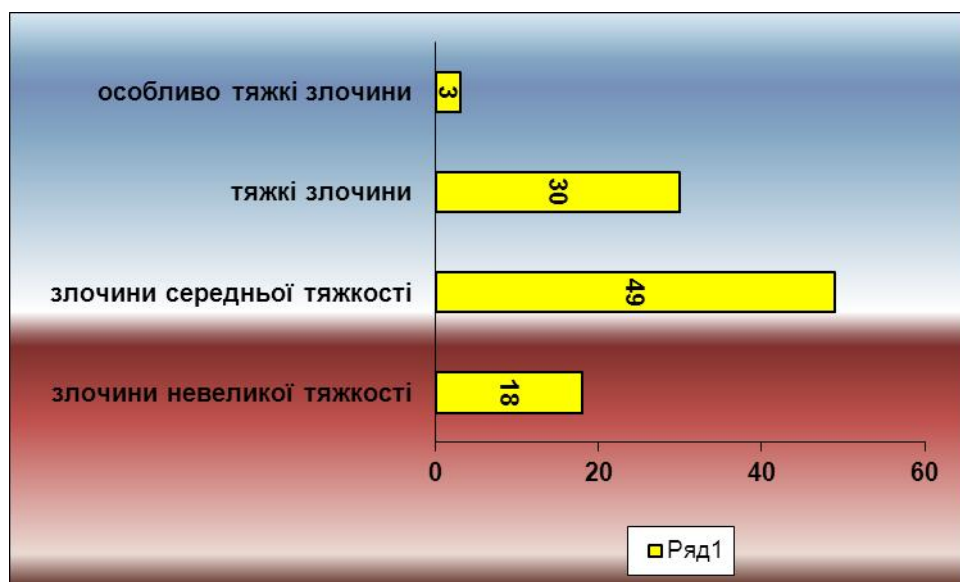
показником 2014 року – 604 клопотання); тримання під вартою – 2699 (даний показник збільшився на 80,14% порівняно із аналогічним періодом 2014 року – 536 клопотань), домашній арешт – 193, 10 – застава та 1 – особиста порука. Із перерахованих клопотань 911 (лише 28,71%) було задоволено слідчими суддями, що на 56,33% менше ніж у 2014 році – 1137 (85,04%).

За поданнями та клопотаннями в порядку виконання судового рішення в провадженні судів знаходилося 4640 матеріали, на 38,65% менше ніж у 2014 році – 7563 матеріали. 4435 клопотань розглянуто у звітному періоді, у т. ч. задоволено 3517, що становить 79,30% усіх розглянутих судами подань та клопотань.

Подання та клопотання в порядку виконання судових рішень у кримінальних справах, що знаходилися в провадженні місцевих судів, здебільшого стосувались: застосування амністії – 2546 (33,66), звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням іспитового строку – 1431 (30,84%), про встановлення або припинення адміністративного нагляду – 806 (17,37%); умовно-дострокове звільнення від відбування покарання – 792 (17,07%).

За вироками місцевих загальних судів, що набрали законної сили у звітному періоді, засуджено 3836 осіб. Звільнено від відбування покарання з випробуванням 1601 особу, що становить 41,74% від числа усіх засуджених.

За тяжкістю скоєних злочинів, за якими було засуджено осіб, вироки відносно яких набрали законної сили у звітному періоді, класифікуються наступним чином:

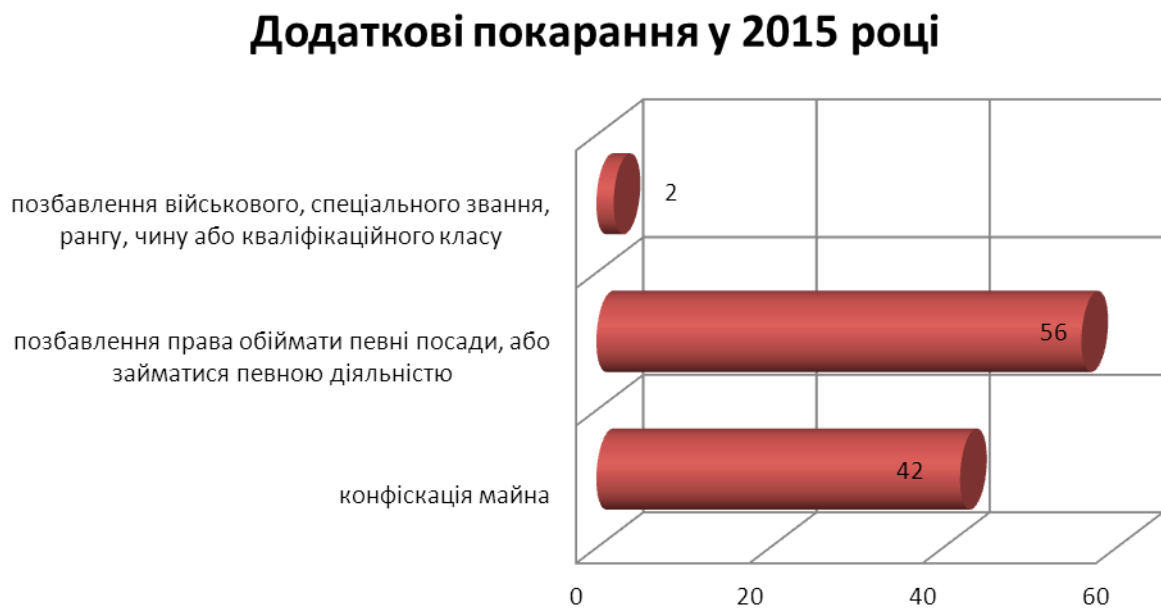


До позбавлення волі на певний строк засуджено 722 особи (18,82%), громадські роботи застосовано до 331 особи (8,63%), із призначенням покарання у вигляді штрафу засуджено 796 осіб (20,75%).

Призначені загальними судами **міри покарання** наведені у наступній діаграмі:



Щодо призначених додаткових покарань, то їх структура виглядає наступним чином:

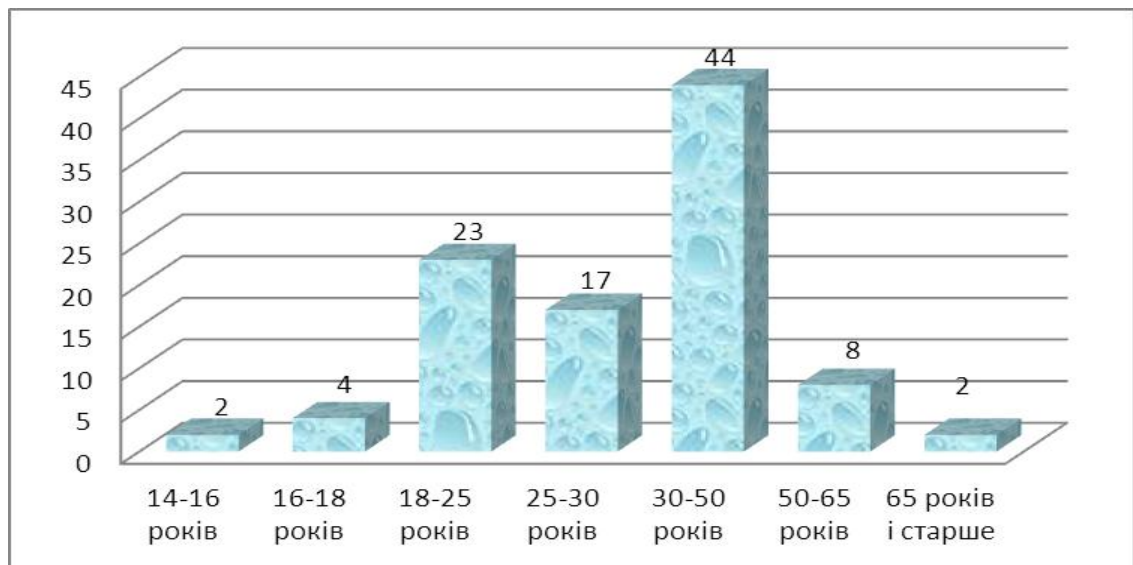


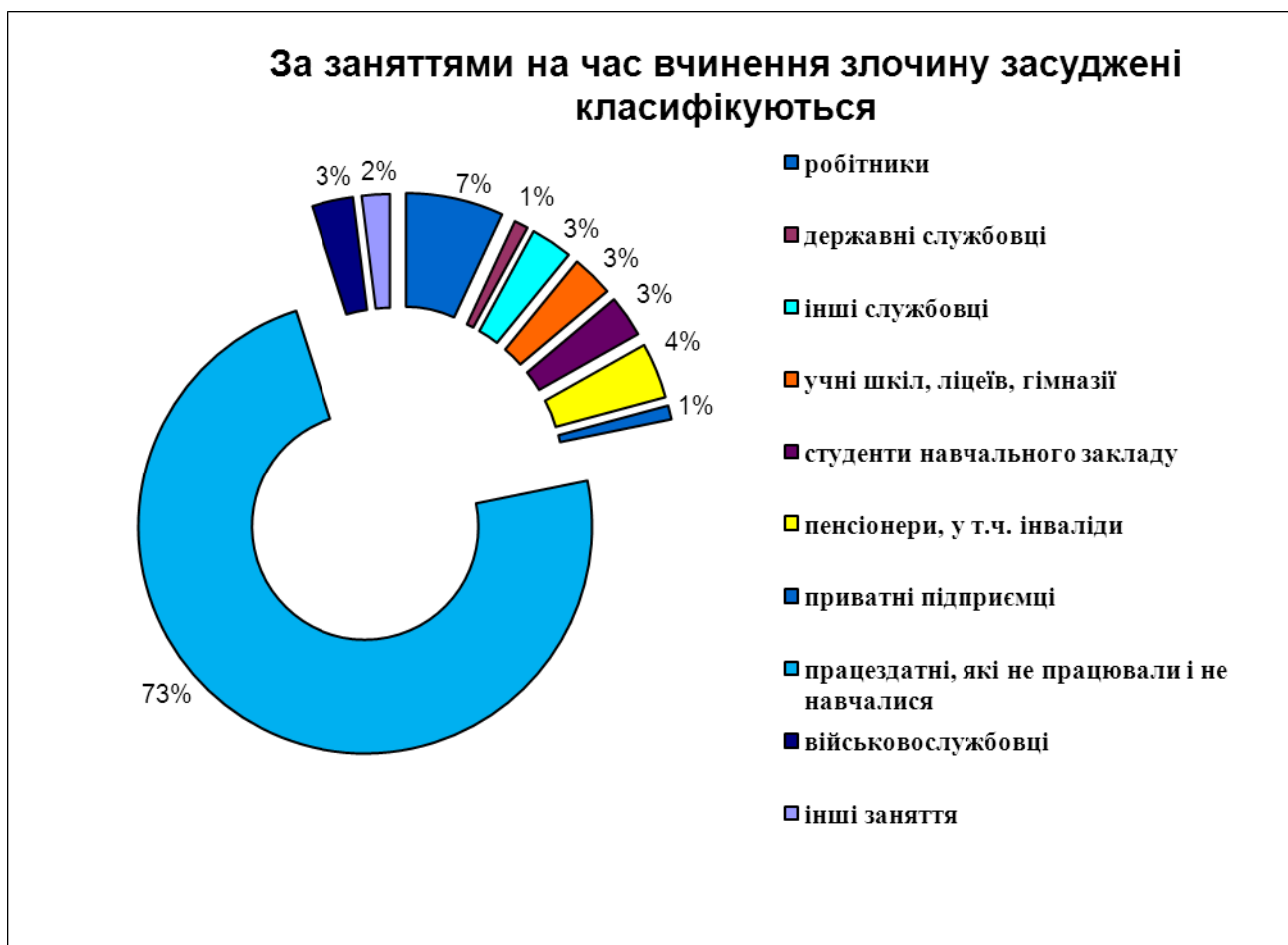
Із загальної кількості засуджених осіб, яких звільнено від покарання з випробуванням, відсоток засуджених за скоєння тяжких злочинів і злочинів середньої тяжкості становить 44,22% та 48,84% відповідно.

Із числа засуджених до позбавлення волі, за скоєння особливо тяжких злочинів засуджено 67 (9,29%) особи, за тяжкі злочини – 410 (56,87%) осіб, за злочини середньої тяжкості – 243 (33,7%).

Питома вага неповнолітніх засуджених у загальній кількості засуджених становить 6,36%.

Вікові групи засуджених осіб виглядають наступним чином:





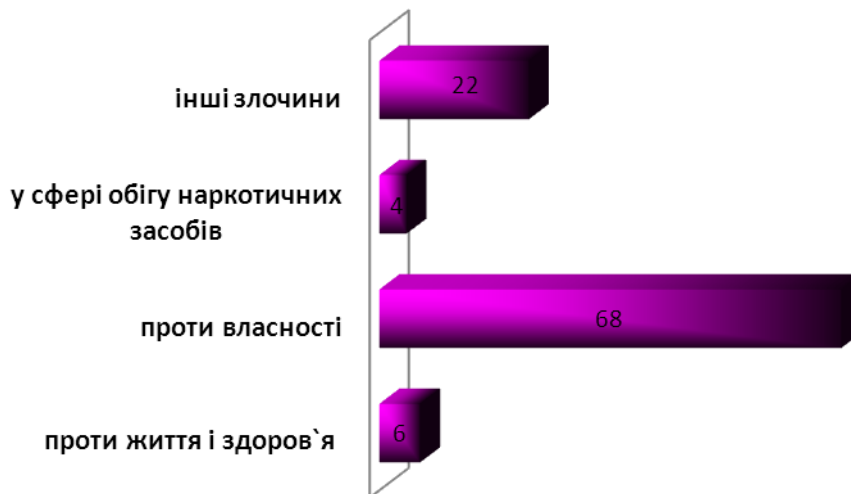
Як видно з наведеної діаграми, як і раніше, засуджені на час вчинення злочину, в переважній більшості, були працевдатними особами, які не працювали і не навчалися.

Впродовж звітнього періоду в провадженні місцевих загальних судів Вінницької області перебувала 321 кримінальних справа про **злочини, вчинені неповнолітніми**, щодо 394 осіб.

Близько 79,75% справ було закінчено провадженням, з них з постановленням вироку – 72,66% справ, із закриттям провадження у справі – 14,06%, із затвердженням угоди - 9%.

За вироками місцевих загальних судів області, що набрали законної сили у звітному періоді, всього було засуджено 244 неповнолітніх особи: за злочини проти життя і здоров'я – 14 осіб, проти власності – 166 осіб, проти безпеки руху та експлуатації транспорту – 26 осіб, проти громадського порядку та моральності – 8 осіб, у сфері обігу наркотичних засобів – 10 осіб.

Категорії злочинів, вчинених неповнолітніми особами, засудженими у 2015 році



РОЗГЛЯД СПРАВ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Впродовж звітнього періоду на розгляді місцевих загальних судів перебувало 30429 справ про адміністративні правопорушення, що на 13,3% менше ніж у 2014 році – 35096.

Для належного оформлення органам, що склали протоколи, повернуто 3550 протоколів (2014 рік – 2867), що становить 11,67% від усіх справ, що перебували на розгляді.

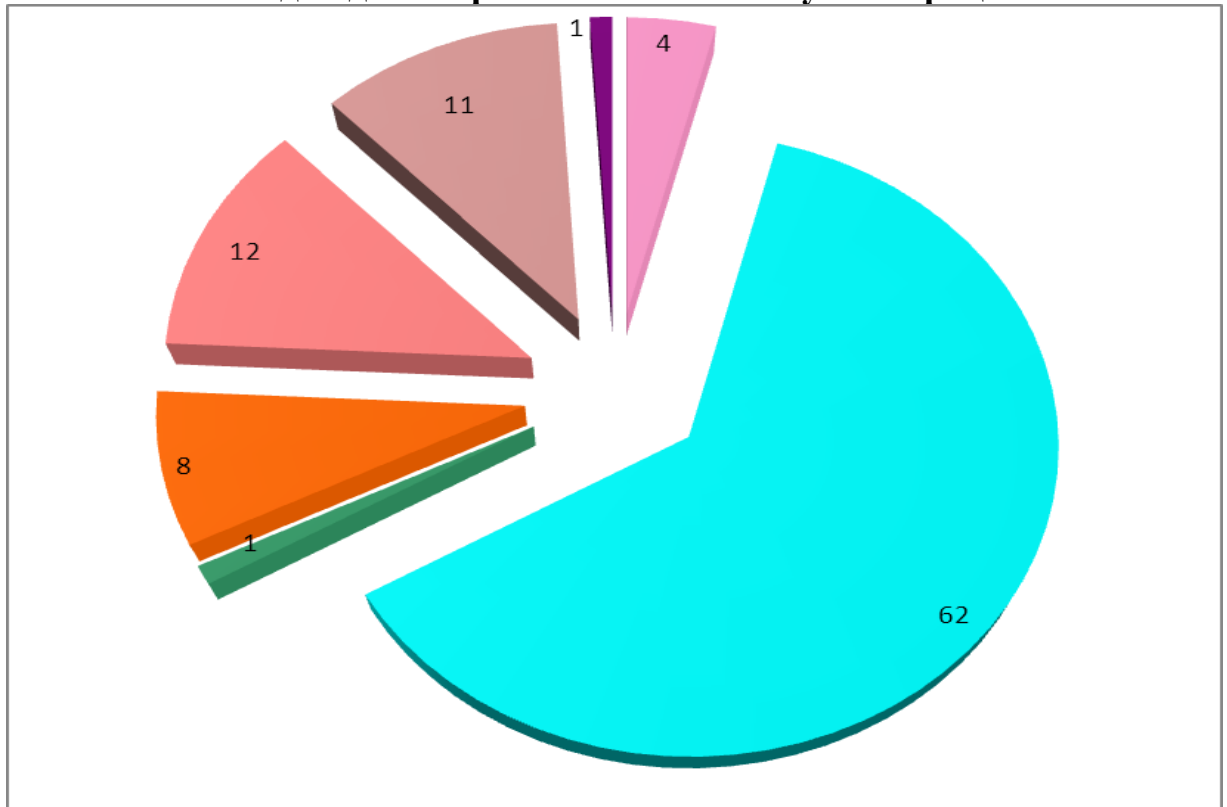
У звітньому періоді розглянуто 26369 справ, залишок нерозглянутих справ на кінець звітнього періоду складає – 599 (1,97%).

Винесено постанови про накладення адміністративного стягнення стосовно 21025 осіб (79,73% від числа розглянутих). За своєю структурою види стягнень розподіляються таким чином:

- штрафи становлять 62,38% від загальної кількості призначених стягнень,
- адміністративний арешт – 12,16%,
- позбавлення спеціального права – 7,86%,
- громадські роботи – 12,55%,
- попередження – 3,76%.

Дана структура наведена в діаграмі:

Види адміністративних стягнень у 2015 році



Згідно з ч. 6 ст. 41 Конституції України конфіскація майна може бути застосована виключно за рішенням суду у випадках, обсязі та порядку, встановлених законом. Відповідно до цієї норми, справи про адміністративні правопорушення, за вчинення яких законом передбачено конфіскацію предмета, що став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, розглядаються лише судами. Усього впродовж звітнього періоду стягнення (додаткове) у вигляді конфіскації предмета, що став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, застосовано до 522 правопорушників.

Сума накладеного місцевими судами штрафу становить 19 млн. 964 тис. 652 грн., у тому числі добровільно сплачено 9 млн. 231 тис. 369 грн. (46,24%).

У звітному періоді вилучено 12 одиниць вогнепальної зброї, 88 одиниць бойових припасів (даний показник збільшився на 77% порівняно із 2014 роком, коли було вилучено 20 одиниць бойових припасів), конфісковано валюти на суму 2863 грн., конфісковано 120,33 гр. наркотичних засобів.

ВИСНОВКИ

Проведений аналіз даних щодо здійснення судочинства місцевими загальними судами Вінницької області свідчить про те, що впродовж звітнього періоду загальна кількість справ та матеріалів, що надійшли до місцевих загальних судів, зменшилась на 6,82%, в порівнянні з аналогічним звітним періодом 2014 року.

Як наслідок, середньомісячне навантаження на працюючих суддів зменшилось на 6,84%, в порівнянні з аналогічним періодом 2014 року.

Залишається відчутною потреба у заповненні вакантних посад суддів, оскільки навантаження розраховано, виходячи зі штатної чисельності суддів, яка у 2013 році складала – 182 судді, при фактичній чисельності 163 судді, 22 із яких судді, що очікують на продовження терміну повноважень, внаслідок чого вони не можуть здійснювати судочинство. Слід зауважити, що штатна неукомплектованість судів, також призводить до збільшення навантаження на працюючих суддів, та впливає на якість здійснення правосуддя. Станом на звітну дату нараховано 19 вакантних посад суддів.

**Головний спеціаліст сектору
організаційного забезпечення
діяльності судів, судової статистики
та інформаційних технологій**

І.О. Волощук